

FUTUURI

1 | 2022

2 Tulevaisuuden risteilyalukset rakennetaan vastuullisiksi yhteistyössä
– KTL Leena Jokisen väitös Turun yliopistossa
pe 25.3. 2022

Tulevaisuudentutkimuksen jatko-opinnot

3 Tervetuloa kesän tulevaisuuskonferenssiin!
Nuorten ja nuorten aikuisten fyysisen kunnon heikentymisellä on kauaskantoiset vaikutukset
Tule mukaan aikamatkalle liikunnallisen elämäntavan tulevaisuuteen!

4 Viimeisimmät julkaisut
Uudesta julkaisusta eväitä museoiden kestävyystyöhön
'Tulevaisuustaidoilla kohti kestävästä tulevaisuudesta' –koulutus opettajille

UUSI OPPIKIRJA TULEVAISUUDENTUTKIMUKSESTA ON JULKAISTU

'Tulevaisuudentutkimus tutuksi – Perusteita ja menetelmiä' on tarkoitettu Tulevaisuudentutkimuksen Verkostoakatemian oppimateriaaliksi, mutta myös palvelemaan kaikkia tulevaisuudentutkimuksesta kiinnostuneita. Kirja koostuu 36 artikkelista, joiden kirjoittamiseen on osallistunut mittava joukko suomalaisen tulevaisuudentutkimuksen tämän hetken kärkinimiä. Se täydentää osaltaan alan aiempia kotimaisia teoksia ja on kiinnostavalla tavalla myös aikansa kuva tuoden esille tulevaisuudentutkimuksen uusia virtauksia 2020-luvun alusta.

Tiede on kansainvälistä ja akateeminen julkaisukieli on yhä useammin englanti myös Suomessa. Kieli on kuitenkin mieli ja kieli kulttuurin yhtenä ilmentymänä ohjaa myös ajattelua tulevaisuudesta ja tulevaisuuksista. On hienoa, että saimme mukaan kirjoittajiksi henkilöitä, jotka jakavat ajatuksemme suomenkielisen oppikirjan tarpeellisuudesta osana tulevaisuudentutkimuksen akateemista oppimateriaalia.

Teos on jaettu kolmeen temaattiseen osaan. Ensimmäisessä osassa *'Lähtökohtia tulevaisuudentutkimukseen'* tutustutaan tulevaisuudentutkimuksen filosofiaan, tietokäsitykseen ja rooliin tieteiden kentässä. Tulevaisuudentutkimuksessa on tärkeää muutoksen ja muutostekijöiden hahmottaminen. Tässä osassa pohditaan sitä, millä tavoin yhteiskunnallista muutosta voidaan ymmärtää ja analysoida, ja mitkä ovat niitä keskeisiä muutosajureita, jotka määrittävät yhteiskuntien kehitystä. Lisäksi tässä ensimmäisessä osassa avataan lyhyesti tulevaisuudentutkimuksen historiaa Suomessa ja kansainvälisesti.

Menetelmiä moneen lähtöön

Toisessa osassa *'Tulevaisuudentutkimuksen menetelmiä'* tutustutaan tulevaisuudentutkimuksen laajaan menetelmäkenttään ja näiden erilaisiin sovelluksiin. Osio on jaettu kahdeksaan alalukuun. *'Systeemiajattelu ja toimintaympäristön tarkastelu'* -alaluvussa tarkastellaan tulevaisuudentutkimuksen holistista, kokonaisvaltaista tarkastelutapaa edustavaa systeemiajattelua, jossa korostuu kokonaisuuden toiminta yksittäisten tekijöiden tai osa-alueiden sijaan. Toisessa alaluvussa *'Evidenssipohjaiset menetelmät'* tutustutaan muutamiiin tulevaisuudentutkimuksessa hyödynnettäviin kvantitatiivisiin eli määrällisiin menetelmiin. Artikkelit nostavat esille evidenssipohjaisen menetelmien monimuotoisuutta, hyötyjä ja rajoitteita sekä tapoja menetelmien soveltamiseen tulevaisuudentutkimuksessa.

kimuksessa. Kolmantena on alaluku *'Delfoi'* ja sen artikkelien avulla perehdytään Delfoi-menetelmän erityispiirteisiin, soveltamiseen ja kehitysmahdollisuuksiin. Neljännessä alaluvussa *'Tulevaisuusverstaat'* paneudutaan puolestaan tulevaisuusverstaamenetelmän ominaispiirteisiin sekä sen monimuotoisiin sovelluksiin. Viidennessä alaluvussa *'Muita asiantuntija- ja vuorovaikutusmenetelmiä'* lähestytään tapaus-esimerkein muun muassa sosiaalisten rakenteiden analyysia ja merkitystä yhteisen tulevaisuuden luomisessa sekä edelläkävijäanalyysia ja tutustutaan kriittiseen kerrosanalyysiin ja sen mahdollisuuksiin. Kuudennessä alaluvussa *'Skenaariot ja monet mahdolliset maailmat'* pureudutaan tulevaisuusprosesseihin sekä siihen, millä eri tavoin vaihtoehtoisia tulevaisuuksia ja niihin johtavia polkuja voidaan tuoda esille. Esille nostetaan muun muassa tulevaisuus- taulukko, tulevaisuuskuva ja skenaariot sekä niiden rakentamiseen liittyviä menetelmiä ja soveltamismahdollisuuksia. Seitsemännessä alaluvussa *'Ennakointityö ja tiekartat'* käsitellään tulevaisuudentutkimuksen yhteydessä harjoitettavaa tiekartoitusta, ennakointia ja esitellään käytännön esimerkki strategisesta ennakointityöstä organisaatioissa. Kahdeksannessa alaluvussa *'Tulevaisuustietoisuus ja -oppiminen'* pohditaan, millä tavoin tulevaisuustietoisuutemme on rakentunut ja miten tulevaisuusajattelua voidaan opettaa ja tulevaisuustaitoja vahvistaa.

Miltä näyttää tulevaisuudentutkimuksen tulevaisuus?

Oppikirjan kolmannessa osassa *'Tulevaisuudentutkimuksen tulevaisuus'* pohditaan alan tulevaisuudennäkymiä sekä nostetaan esille joitakin näkökulmia, joiden on havaittu olevan nousussa tulevaisuudentutkimuksen kentällä. Lisäksi perehdytään suomalaisen kansallisen ennakointijärjestelmän nykytilaan ja kehittämiseen.

Toivotan koko toimituskunnan puolesta sinulle kiinnostavia lukuhetkiä teoksen parissa!

Hanna-Kaisa Aalto
Koulutuspäällikkö

Aalto, Hanna-Kaisa – Heikkilä, Katariina – Keski-Pukkila, Pasi – Mäki, Maija & Pöllänen, Markus (toim.) (2022) *Tulevaisuudentutkimus tutuksi – Perusteita ja menetelmiä*. Tulevaisuudentutkimuksen Verkostoakatemian julkaisuja 1/2022, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto, 481 s.

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-249-563-1>

Pdf-tiedostot kirjasta sekä yksittäisistä artikkeleista: tulevaisuus.fi/oppikirja-2022

Erä painettua teosta on myynnissä Turun yliopiston verkkokaupassa: utushop.utu.fi

TULEVAISUUDEN RISTEILYALUKSET RAKENNETAAN VASTUULLISIKSI YHTEISTYÖSSÄ

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen pitkäaikainen koulutuspäällikkö **Leena Jokinen** väittelee 25. maaliskuuta Turun kauppakorkeakoulussa tulevaisuudentutkimuksen alalta. Hän tutki väitöskirjassaan sitä, miten laivanrakennuksen kokonaisvastuullisuus kehittyy monen eri toimijan yhteistyön tuloksena. Telakoilla on keskeinen rooli tulevaisuuden kehityksen ohjaamisessa alihankkijaverkostoissa. Tulevaisuudessa vastuullisuuden kehittämisessä olisi eduksi saada myös alihankkijaverkoston ideoita mukaan heti suunnitteluprosessin alusta alkaen.

Risteilyalusten suunnittelu ja rakentaminen ovat varsin tulevaisuuteen suuntautuvaa toimintaa, koska laivan käyttöikä on noin 50 vuotta. Laivanrakennus myös tuottaa kansantalouteen merkittävän määrän euroja sekä muuta arvoa esimerkiksi tuotekehityksen kautta. Laivanrakennukseen liittyvät yritykset työllistävät Suomessa vuosittain kokonaisuudessaan noin 20 000 ihmistä. Varsinais-Suomelle laivanrakennuksen merkitys on erityisen suuri.

Laivanrakennusta ja meriliikennettä on tutkittu innokkaasti vuosikymmeniä, mutta risteilylaivojen konseptikehitysvaihetta on tutkittu varsin vähän. Leena Jokisen väitöskirja keskittyy siihen, millaista tulevaisuusajattelua laivojen ideointi sisältää ja ketkä tuovat tulevaisuuden näkemyksiä suunnitteluun mukaan.

Risteilyaluksen suunnittelu on aina monimutkainen yhteistyöprosessi

Laivanrakennuksen tulevaisuus Suomessa näyttää tällä hetkellä melko turvatulta erityisesti ympäristöystävällisyyteen ja vastuullisuuteen panostamisen vuoksi. Laivanrakentajat ja varustamot uskovat vakaasti laivaristeilyjen suosioon ja myös niiden määrän kasvuun. Ristelybisnes voi tulevaisuudessa olla esimerkiksi tutkimusmatkailua luksuslaivoilla, terveysturvallista perhematkailua tai jotain aivan muuta, kuten esimerkiksi kansa-

laistoimintaa merien puhdistamiseksi. Visioiden ja uusien näkemysten luominen tulevaisuuden laivakonseptien kehittämisessä on joka tapauksessa ratkaisevan tärkeää liiketoiminnan kehittämisen kannalta.

Tulevaisuudessa yhteistyön tärkeys uuden risteilyaluksen suunnittelussa ja visioinnissa korostuu entisestään, koska uudet laivaprojektit ovat yhä monimutkaisempia ja ne toteutetaan yhteistyössä yhä useampien organisaatioiden kanssa.

Keskeisiä henkilöitä – joiden näkemykset ja visiot uudesta aluksesta määrittelevät sen, millaisia laivoja rakennetaan tulevaisuutta varten – ovat laivanrakennukseen erikoistuneiden suunnittelutoimistojen designerit, varustamoiden laiva-arkkitehdit ja telakoiden suunnittelijat. Tulevaisuuden laivojen kehittäminen tapahtuu monissa eri vaiheissa, joissa uusia ratkaisuja otetaan mukaan. Laivasuunnittelijoiden joukko koko maailmassa on varsin pieni verrattuna esimerkiksi talojen suunnittelijoihin. Henkilökohtaiset sosiaaliset suhteet eri organisaatioiden suunnittelijoiden välillä ovat merkittävä tekijä siinä, miten uusia oivalluksia saadaan laivaprojektiin mukaan. Tasa-arvoiset ja luottamukselliset välit eri toimijoiden välillä luovat otollisen ilmapiirin tulevaisuuden ideointiin ja ideoiden jakamiseen. Tulevaisuuden ideointi näyttää tapahtuvan arkityön tasolla eikä systemaattisesti ennakkointijärjestelmien piirissä.

Tutkimustuloksista uutta näkökulmaa yhteistyösuhteisiin ja ideointiin

Väitöskirjan *“Ideation for future cruise ships. Collaborative interorganisational foresight in cruise ship concept ideation”* keskeiset tulokset osoittavat, että telakalla on keskeinen rooli tulevaisuuden kehityksen ohjaamisessa alihankkijaverkostossa. Tutkimuksessa tunnistettiin neljä tulevaisuuskuvaa vastuullisuuden kehittämiseksi: *”raha ohjaa”*, *”asiakas on aina oikeassa”*, *”fokusoidaan paikallistalouteen”* ja *”maailman vastuullisimmat alukset”*.

Laivan kokonaisvastuullisuus kehittyy monen eri toimijan yhteistyön tuloksena. Tulevaisuudessa vastuullisuuden kehittämiseksi olisikin hyvä saada myös alihankkijaverkoston ideoita mukaan heti suunnitteluprosessin alusta alkaen. Näin saadaan erilaista näkökulmaa kuin pelkästään indikaattoreihin ja menneen kehityksen tulostietoihin nojaavasta kehittämisestä.

Väitöstyön merkitys tulevaisuudentutkimuksen kehittymisen kannalta on tuoda analyttinen ja kriittinen näkökulma toimijoiden keskinäisiin sosiaalisiin suhteisiin. Yhteistyösuhteiden analysointi valottaa sitä, kenellä organisaatioiden välisessä verkostossa on ratkaiseva rooli uusien ideoiden luomisessa. Ihmiskeskeinen lähestymistapa tuo myös lisäarvoa strategiseen ennakkointiin ja uuden näkökulman toimintaympäristön skannaamiseen ja skenaarioiden rakentamiseen rinnalle. ●

KT **Leena Jokinen** työskentelee koulutuspäällikkönä Tulevaisuuden tutkimuskeskuksessa. Hänen päätutkimusteemojaan ovat strateginen ennakkointi, yhteistoiminnalliset ennakkointiverkostot ja tulevaisuusohjauksen metodologia. Jokinen tekee yhteistyötä merenkulkualan, mukaan lukien yksityiset, julkiset ja kansalaisjärjestöt, sekä koulutusalan toimijoiden kanssa kaikilla tasoilla. Hän johtaa useita projekteja ja toimii myös ohjaajana ja valmentajana.

Leena Jokinen esittää tulevaisuudentutkimuksen alaan kuuluvan väitöskirjansa *‘Ideation for future cruise ships. Collaborative foresight in cruise ship concept ideation’* julkisesti tarkastettavaksi Turun yliopistossa perjantaina 25.3.2022 klo 12.00 (Turun kauppakorkeakoulu, LähiTapiola-sali, Rehtoripellonkatu 3, Turku).

Vastaväittäjänä toimii professori **Kerstin Cuhls** (Fraunhofer Institute for Systems and Innovation Research, Saksa) ja kustoksena professori **Toni Ahlqvist** (Turun yliopisto).

Tilaisuus on englanninkielinen ja sitä voi seurata myös verkossa Zoomin välityksellä: ty.fi/defencejokinen. Väitöskirja on julkaistu sähköisenä osoitteessa: urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-8776-4.

OLETKO KIINNOSTUNUT TULEVAISUUDENTUTKIMUKSEN JATKO-OPINNOISTA?

Turun yliopiston tutkijakoulu (UTUGS) koostuu eri tohtoriohjelmista kattaen kaikki yliopiston edustamat tieteenalat sekä Turun yliopistoon väitöskirjaansa valmistelevat noin 2 000 tohtorikoulutettavaa. Tulevaisuudentutkimuksen tohtoriopinnot ovat osa Turun kauppakorkeakoulun tohtoriohjelmia. Tutkijakoulun tehtävänä on systemaattisen, korkeatasoisen, ohjatun ja kestoaltaan hallitun tohtorikoulutuksen järjestäminen Turun yliopiston tohtorikoulutettaville. Tohtorikoulutuksen tavoitteena on antaa valmiudet toimia tutkimus- ja opetustehtävissä sekä muissa vaativissa asiantuntijatehtävissä. Tohtoriohjelmiin voi hakea kaksi kertaa vuodessa, maaliskuussa ja syyskuussa. Tarkat hakuaajat löytyvät yliopiston verkkosivuilta: ty.fi/tse-jatko. Seuraava hakukausi päättyy 18.3. Syyskuussa voi hakea myös UTUGS:n rahoitettua tutkijankoulutuspaikkaa. ●

TERVETULOA TURKUUN TÄMÄN VUODEN TULEVAISUUSKONFERENSSIIN POHTIMAAN TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN PLANETAARISTA TULEVAISUUTTA!

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen järjestyksessään 22. konferenssin järjestelyt ovat hyvässä vauhdissa. Tämän vuoden teemana tulee olemaan terveyden, hyvinvoinnin ja planetaarisen kestävyys tulevaisuudet.

Konferenssi järjestetään 15.–17. kesäkuuta Radisson Blu Marina Palace hotellissa Turussa. Yleisöllä on mahdollisuus osallistua tapahtumaan myös virtuaalisesti.

Keskustelumme kiertyvät kysymyksiin kestävästä kehityksestä ja ilmastomuutoksen moniulotteisista haasteista; miten meidän tulisi muuttaa elämäntapojamme, tuotanto- ja kulutustottumuksiamme; mikä on uusien teknologioiden rooli tulevaisuudessa ja voimmeko kehittää luotettavampia järjestelmiä ja toimintatapoja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin saavuttamiseksi.

Monipuolinen ohjelma lähestyy hyvinvoinnin teemaa eri näkökulmista

Olemme saaneet määräaikaan mennessä jälleen upean määrän abstrakteja. Päivien aikana tullaan kuulemaan viiden keynote-puheenvuoron lisäksi yli 100 esitystä sekä järjestetään noin 20 erilaista työpajaa.

Tässä esimakua toiminnallisten työpajojen teemoista:

- Biodigital today and tomorrow: exploring innovations, drivers, and shifts towards a biodigital era
- Designing planetary futures – futures design as a method
- Friction Wheel

- Hybrid infinities: speculative futures scenario – onlife game
- Pathways to planetary well-being: multilateralism for climate stability, balance with living nature, and no pollution
- Phenomena: co-designing planetary care through joy
- Planetary health as a foundation for sustainable future
- Practical futures guidance for youth work and education
- Radically rethinking the future – a workshop approach to overcome "toxic assumptions" in organization
- Roleplay supporting equality in education
- The roles of imagination and aspiration in building socially, culturally, and ecologically sustainable future(s)
- Special Millennium Project Session: Anticipatory governance to boost crisis preparedness – what policy actions needed for resilient cities and human-friendly AI?
- Special Session by Professor William E. Hall: Beyond knowledge: how technology is driving an age of consciousness
- Special STYLE Project Workshop: Mental time travel towards more physically active lifestyles

Konferenssin rekisteröinti on auki. Huomaathan edullisemman osallistumishinnan ennen to 14.4. Lisätiedot, puhujasittelyt ym. löydät osoitteesta futuresconference2022.com.

Tervetuloa mukaan keskustelemaan, kuulemaan ja oppimaan uutta!

TULE MUKAAN AIKAMATKALLE LIIKUNNALLISEN ELÄMÄNTAVAN TULEVAISUUTEEN!

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen koordinoima, Suomen Akatemian strategisen neuvoston rahoittama STYLE-tutkimushanke on mukana tulevaisuuskonferenssissa omalla työpajalla 'Mental time travel towards more physically active lifestyles'.

Työpaja muodostuu kahdesta osasta, joista ensimmäisessä kuulemme hankkeen tutkijoiden viimeisimmistä tutkimustuloksista ja jälkimmäisessä osassa visioidaan yhdessä tulevaisuuden aktiivisia elämäntapoja: tehdään mentaalinen aikamatka etsimään uusia palveluja ja tuotteita fyysisen aktiivisuuden ja kestävästä liikkumisen edistämiseksi.

Mukana konferenssin pääpuhujissa tulee olemaan mm. STYLEn kansainvälisen ohjausryhmän jäsen, professori **Billie Giles-Corti** (RMIT University, Melbourne, Australia), konsortion johtaja, professori **Petri Tapio** (Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto) sekä konsortion varajohtaja, professori **Tommi Vasankari** (UKK-instituutti). ●

Professorien Petri Tapio ja Tommi Vasankari yhteiskeynote pureutuu fyysisen aktiivisuuden terveysvaikutuksiin.

Nuorten ja nuorten aikuisten fyysisen kunnon heikentymisellä on kauaskantoiset vaikutukset

UKK-instituutin johtaja, professori, LT **Tommi Vasankari** kirjoittaa STYLE-hankkeen blogissa lasten ja nuorten fyysisen kunnon uusimmista mittaustuloksista, jotka ovat hälyttäviä. Fyysisen aktiivisuuden tulevaisuutta pohditaan myös kesän konferenssissa.

Suomi on yksi niistä harvoista maista, joissa lasten ja nuorten sekä nuorten aikuisten fyysisen kunnon tilaa seurataan kansallisesti useammalla tutkimuksella. Jo 1970-luvulta asti varusmiespalveluksen aloittajien fyysistä kuntoa on seurattu vuosittain. Oppivelvollisuusikäisistä 5- ja 8-luokkalaisten fyysistä toimintakykyä puolestaan on mitattu vuosittain MOVE!-mittauksilla.

Se, miltä nuorten ja nuorten aikuisten fyysinen kunto näyttää, kertoo tulevien vuosikymmenien työvoiman fyysisestä kunnosta, kehon koostumuksesta ja edelleen kyvystä tehdä töitä ja säilyä työkykyisenä.

Tulosten mukaan meillä on edessämme heikentyvän fyysisen kunnon, kasvavan kehon painon ja edellisten aiheuttaman suurentuneen tarttumattomien tautien sairastumisen ja siten myös heikentyvän työkyvyn riskit. Haaste kehityksen kääntämiseksi on valtava ja valitettavasti korona-aikana tulosten heikentyminen on edelleen vain kiihtynyt. Kestääkö suomalainen kansantalous tämän ja mitä asialle voisi tehdä?

Lue lisää mittaustuloksista ja professori Vasankarin ajatuksista STYLE-hankkeen blogista: www.styletutkimus.fi/nuorten-ja-nuorten-aikuisten-fyysisen-kunto/ ●

Professori Billie Giles-Corti keynote käsittelee kaupunkisuunnittelun vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin.

VIIMEISIMMÄT JULKAISUT

Kirveennummi, Anna & Vehmas, Jarmo (2022) *Esteiden ja hyvien käytäntöjen merkitys kiertotalouden valtavirtaistamisessa. Turun seudun yritykset kiertotalouden edistäjinä*. Tutu eJulkaisuja 1/2022, 66 s. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-249-565-5>.

Luukkanen, Jyrki – Santos Fuentefria, Ariel – Majanne, Yrjö – Saunders, Anaely – Lourdes Filgueiras, Miriam & Laitinen, Jasmin (eds.) (2022) *Cuban Energy System Development – Technological Challenges and Possibilities*. FFRC eBooks 2/2022. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-249-568-6>.

Luukkanen, Jyrki – Saunders Vázquez, Anaely – Laitinen, Jasmin & Auffermann, Burkhard (eds.) (2022) *Cuban Energy Futures. The Transition towards a Renewable Energy System – Political, Economic, Social and Environmental Factors*. FFRC eBooks 3/2022. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-249-569-3>.

Aalto, Hanna-Kaisa – Heikkilä, Katariina – Keski-Pukkila, Pasi – Mäki, Maija & Pöllänen, Markus (toim.) (2022) *Tulevaisuudentutkimus tutuksi – Perusteita ja menetelmiä*. Tulevaisuudentutkimuksen Verkostoakatemia julkaisuja 1/2022, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto, 481 s.

Ahvenainen, M. – Janasik, N. – Lehikoinen, A. & Reinekoski, T. (2021) *Kriisikestävä Kotka – Systeminen tulevaisuussajattelu osaksi kaupunkin strategista varautumista*. <https://wiseproject.fi/wp-content/uploads/2022/01/Kotkan-kaupunki-raportti.pdf>

Ahvenainen, Marko – Janasik, Nina – Lehikoinen, Annukka & Reinekoski, Tapio (2021) *Tulevaisuusresilienssi ja strateginen ennakointi: kriisikestävyyden harjoittelua bayeslaisella kausaalimallinnuksella*. Futura 4/2021.

'Tulevaisuustaidoilla kohti kestävää tulevaisuutta' -koulutus opettajille

Opi hyödyntämään työssäsi tulevaisuudentutkimuksen ja -ohjauksen menetelmiä opiskelijoiden tulevaisuussajattelun ja -taitojen tukemiseksi. Pehdy kestävä tulevaisuuden eri osa-alueisiin ja oivalla niiden yhteys laaja-alaisen osaamisen kehittymiseen. Koulutus tukee myös työelämävalmiuksiasi sekä moniammatillisen toimintakulttuurin kehittämistä omassa oppilaitoksessasi. Koulutus on osa Opetushallituksen rahoittamaa opetustoimen henkilöstökoulutusta ja kohde-ryhmälle maksutonta.

Lisätietoja ja ilmoittautuminen: tulevaisuusohjaus.fi/koulutus

Andersen, Tine – Lunkert, Andreas Bjerre – Kaivo-oja, Jari & Schmidt-Kessen, Maria José (2022) *Stress-testing EU policies. Research Paper*. In Fernandes, Meenakshi & Heflich, Aleksandra (eds.) (2022) *How to stress-test EU policies. Building a more resilient Europe for tomorrow*. EPRS European Parliamentary Research Service, European Added Value Unit, PE 699.474. <https://doi.org/10.2861/301781>.

Giurca, Alexandru – Befort, Nicolas & Taylor, Amos (2022) *Exploring transformative policy imaginaries for a sustainable Post-COVID society*. Journal of Cleaner Production, Vol. 344, 131053. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2022.131053>.

Heinonen, Sirkka (2021) *Pandemian jälkijärjestyksiä ja mainingeista nousevia jälkijärjestyksiä*. Futura 4/2021.

Jokinen, Leena (2022) *Ideation for future cruise ships. Collaborative interorganisational foresight in cruise ship concept ideation*. Annales Universitatis Turkuensis, Ser. E, Tom. 86: Oeconomica, Turku 2022. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-8776-4>.

Jokinen, Leena – Mäkelä, Marileena – Heikkilä, Katariina – Apostol, Oana – Kalliomäki, Helka & Saarni, Jouni (2022) *Creating futures images for sustainable cruise ships: Insights on collaborative foresight for sustainability enhancement*. Futures, Vol. 135, 102873. <https://doi.org/10.1016/j.futures.2021.102873>.

Ketamo, Harri – Ollila, Johanna & Paaso, Laura (2022) *Miten huomata yhä moninaisempaa osaamista? Sitra muistio*. Sitra, Helsinki.

Lalot, Fanny – Abrams, Dominic – Ahvenharju, Sanna & Minkkinen, Matti (2021) *Being future-conscious during a global crisis: The protective effect of heightened Futures Consciousness in the COVID-19 pandemic*. Personality and Individual Differences, Vol. 178, 110862. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.110862>.

Lehtonen, Pinja (toim.) (2021) *Tiekartta ilmastoneutraaliin sähköenergiajärjestelmään*. EL-TRAN-konsortion suositukset. VTT Technology 387, Helsinki. <http://publications.vtt.fi/pdf/technology/2021/T397.pdf> [Mukana työryhmässä Jari Kaivo-oja, Jyrki Luukkanen & Jarmo Vehmas]

Sundqvist-Andberg, Henna – Tuominen, Anu – Auvinen, Heidi & Tapio, Petri (2021) *Sustainability and the Contribution of Electric Scooter Sharing Business Models to Urban Mobility*. Built Environment 47(4): 541–558, <https://doi.org/10.2148/benv.47.4.541>.

Voutilainen, Jani & Ahvenainen, Marko (2021) *Avainhenkilöriskit oppivassa ja mukautuvassa kaupunkiorganisaatiossa*. Futura 4/2021.

EVÄITÄ MUSEOIDEN KESTÄVYYSTYÖHÖN

Museot voivat olla kestävä tulevaisuuden tekijöitä yhdessä ihmisten kanssa. DYNAMO-hankkeen verkkojulkaisu antaa uusia menetelmiä museoiden aiempaa aktiivisempaan yhteiskunnalliseen rooliin. Niissä yhdistyvät nykyinen kestäväysmurroksen tavoittelu, eri aikojen murroksien merkitykselliset asiat ja museoiden kyky osallistaa ihmisiä näiden äärelle.

DYNAMO eli 'Dynaaminen museo ja tulevaisuusperintöverstas ekologisen jälleenrakentamisen työkaluiksi' on Sitran ja Museoviraston rahoittama tutkimushanke, joka toteutettiin Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen, Itä-Suomen yliopiston ja Suomen Metsämuuseumi Luoston yhteistyönä 1.8.2020–31.3.2022 välisenä aikana. Lue lisää: <https://sites.utu.fi/dynamo>. ●

Paaskoski, Leena – Siivonen, Katriina – Vähäkari, Noora – Latvala-Harvilahti, Pauliina – Pelli, Päivi – Granlund, Maria & Hujala, Teppo (2022) *Dynaaminen museo ja tulevaisuusperintöverstas. Käsikirja museoiden ekososiaaliseen sivistystyöhön*. Luoston julkaisuja 6. Lusto: Savonlinna. <https://ty.fi/dynamo>

Mitä on tulevaisuusperintö?

Tulevaisuusperintö on kulttuuriperinnön muoto, jonka avulla on mahdollista osallistaa kulttuurisen kestäväysmurroksen tuottamiseen yhteiskunnassa. Se koostuu ihmisten yhdessä luoduista ja merkityksellistetyistä taidoista ja toimintatavoista, joiden avulla kulttuuria voi muuntaa asettamaan luonnon kantokyvyn rajoihin.

Tulevaisuuden tutkimuskeskus on vuonna 1992 perustettu asiantuntijaorganisaatio, joka toimii Turun yliopiston kauppakorkeakoulun ainelaitoksena. Keskus tarjoaa asiakkailleen ajan-tasaista, käytäntöön sovellettavaa tulevaisuudentutkimuksen asiantuntemusta. Turussa, Helsingissä ja Tampereella sijaitsevilla toimipisteissä työskentelee 50 henkilöä.

Futuuri on keskuksen asiakastiedote, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Tietosuojailmoitus ty.fi/tietosuoja-futuuri

ISSN 1795-9462

Taitto Anne Arvonen

Toimituskunta Anne Arvonen, Hanna-Kaisa Aalto, Juha Kaskinen, Ville Lauttamäki & Marjukka Parkkinen

Painos 700 kpl, AS Spin Press

Palaute, tilaukset, peruutukset ja osoitteenmuutokset ty.fi/tilaa-futuuri